

Du var lim

När du lämnade slets vi itu. Limmet som hållit oss samman fanns inte längre där, det hade tagits ifrån oss utan förvarning. Suorvadammen rasade samman och vattnet strömmade överallt, medan ingen annan märkte det. Du var limmet som fyllde sprickorna i dammens smutsiga fasad. Du finns i vatten och vind, eld och luft. Ibland påminner allt om dig och ibland går livet vidare. Men det slår en alltid till slut, som när man varit under ytan för länge och lungorna börjar göra ont och man simmar i smärre panik upp mot ytan som tycks vara oändligt långt borta. Lättnaden när ansiktet bryter den tunna ytan, för att sen mötas av nästa våg, den man missar om man tittar åt andra hållet.

Ibland är det svårt att minnas dig. Det kan vara svårt att minnas ditt liv, för du har blivit så starkt förknippad med din död. Hela du blev som synonym med smärta, död, och sorg. Av alla dina dagar är det en vi minns. Det är dagen du dog vi utgår ifrån, det är den som börjat utgöra grunden till allt. Inte räkna ner, räkna tillbaka. Vi räknar från din sista, inte längre från din första. 30 dagar. Fem månader. Ett år. Varenda sekund, varenda minut. Det var en söndag. Och för oss hann det bli måndag. Varenda sekund av dagen är fastbränd på näthinnan, inmurad i hjärnbarken.

Hjärnan spelade in allt, den tog in allt som att den visste i förväg, den försökte förvarna och stålsätta oss. Men vi tog inte emot signalerna. Kanske tittade vi åt andra hållet.

Jag missar bussen med minsta möjliga marginal. Det där med att passa bussar har aldrig varit min starka sida. Ska jag vara ärlig tror jag att jag har slutat försöka hinna. Det är sju minuter till nästa buss så jag sätter mig på en av bänkarna i busskuren. Just vår busskur har varit med i ett av kommunens konstprojekt och alla sidor täcks av en årstid. Jag sätter mig i vintern, för det är så jag känner mig. Trots den rätt varma vårdagen det är, med glädjen det brukar tillföra. Jag kan inte sätta ord på det, men det är en kall vind som viner genom staden. Inte ens bussens värme kan omfamna kylan, även om allt är till synes som vanligt. Genom rutorna ser jag en tom stad full av människor. Staden står still och andas ett tag medan människorna passerar. Själén har försvunnit. Blåst iväg. Men det vet jag inte än. Jag halvspringer från busstationen. Vinden viner genom mitt hår och kylan tar ett grepp om mig.

Jag sliter upp dörrarna som hålls upp av vinden. Genom korridorerna går jag. Skolan håller andan. Allt är som vanligt trots att inget är som vanligt. I efterhand slås jag av vanligheten, hur hela världen pågick och fortsatte leva trots att du inte gjorde det. Hur allt var som vanligt trots att allt var så fel. Inget utom flaggan på halvstång som smekte vinden med lätta beröringar kunde tala om det, och vi tittade åt andra hållet.

Så jag springer genom vanlighetens ovanlighet, ovetandes om ovanligheten i vanligheten. Jag springer genom vanligheten genom den byggnad som skulle ta hand om oss. Den byggnad som försökte ge tillbaka det du inte längre kunde ge. Böckerna, tavlorna och instrumenten som ville och försökte ge oss den tröst och fylla det hål du lämnade bakom dig. Men det såg vi inte då. Vi tittade åt andra hållet.

Jag stannar först utanför musiksalen. Tomt. Tyst. Det plingar till bakom mig. Hissdörrarna slås upp och läraren kommer ut ur hissen, minst lika andfådd som om han inte åkt hiss utan i själva verket sprungit uppför trapporna istället. Kanske är det egentligen jag som andas så hastigt och tungt. Jag vet inte. Han ser på mig med tom blick. Jag fryser inombords, skämtar i ett försök att värma den is som blåst in. Han ber mig följa med. Panik. Möts av ett rum med människor djupt begravda i händerna. De som inte gråter stirrar in i intet. Som att han skulle finnas där. Hon reser sig. Hon som betytt allt för mig. Men det är inte längre hon. Det som kommer mot mig ett litet barn så skört att minsta vindpust skulle ha skadat henne. Barnet sträcker ut sina armar mot mig och jag fångar henne i min famn. Omsluter henne på alla sidor. Kramar så hårt att luften går ur och håller

fast. Viskar i hennes öra ”vad har hänt” och hon svarar. Fel svar. Att du inte längre finns. Vi kunde inte längre titta åt andra hållet.

Massan som kollektivt gråter blir större och större. Samtidigt blir den tystare och vi försöker hitta dig i skuggorna på väggen. Vi ser genom dörren när fler får veta. Där står alla lärare samlade. För att ta den första smällen, första sorteringen. En av dansarna kommer. Hon är lång och vacker, rör sig graciöst längs golvet i vanliga fall. Idag släpar hon benen efter sig. Läraren tar tag i hennes axlar, som för att hålla henne upprätt. Jag behöver inte höra orden för att förstå vad han säger, inte heller för att förstå att hon förstår. Hon faller och alla vi andra faller med henne. Vi slås av vågen som kommer och ansiktena begravs återigen i händerna. Så gör vi varje gång de berättar. För vi kan inte titta åt andra hållet.

Jag ringer honom. Han som varit där genom regn och åska, blixtnad och dunder. Han svarar. Min röst är svag. Han förstår att någon dött, tankarna susar genom luften. Försöker skicka mentala signaler, men signalmottagaren hos honom verkar trasig. Kanske tittar han åt andra hållet. Jag säger som det är: att du är borta. Sen finns det inget mer att säga. Det går inte att titta åt andra hållet längre.

Han håller om mig på samma sätt som jag höll om henne tidigare. Det är min tur att finna trösten i någons värmande famn. Han trycker tillbaka pusselbitarna för en stund. Sen står vi bara där ett tag. Väntar på vågen som kommer ikapp en oavsett hur fort man simmar. För man är alltid långsammare. När han släpper släpper pusselbitarna. Likt om Suorvadammen sprack så spricker pusslet, för limmet finns inte längre där för att hålla vattnet, tårarna, borta. Så dammen spricker. Jag spricker och faller tillsammans med tårarna mot marken.

Det tar länge innan vi vågar vara utan dig. Det tar länge innan vi vågar föreslå att gå på snabbmatstället som är din namnlige. Då säger vi bara ”ta en hamburgare”. Det tar länge innan vi vågar igen. Vi lär oss att andas. Vissa lär sig andas under vatten, vissa skaffar dyktuber. Det enda vi vet är att vågorna kommer. Det gör de hela tiden. Med oförutsägbara intervaller och urusel tajming. Men de kommer. Ibland ensamma, men då sköljer de mest över och påminner om dig. Andra gånger kommer de i omgångar. Då är vi alla på väg att drunkna, vi räddas endast av en vän som kastar ut en livboj eller själv simmar ut för att rädda en. Men vi räddar hellre än ser på. För då blir vi ensamma, och att vara ensam med vågorna är farligare och jobbigare än att hjälpas åt. Du var vågskyddet. Limmet i sprickorna i Suorvadammen. Vi letar din röst att ledsaga oss genom allt. Sen kommer vi ihåg att du inte längre finns. Då viskar väggarna din röst, och vi vänder oss om för att höra den igen, men den finns inte där. Ibland spelar instrumenten din melodi, men när vi kommer på dem slutar de. Du finns i allt och ingenting. Du finns.